

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.958.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 23. marca 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 35.

Proračun ministrstva trgovine in industrije pred Narodno skupščino.

Ostra kritika naše gospodarske politike.

V petek in soboto je Narodna skupščina razpravljala o proračunu ministrstva za trgovino in industrijo. Minister g. dr. Ivan Krajač je podal izopen ekspeze, tekem katerega je zlasti naglasil:

Proračun ministrstva trgovine in industrije je najmanjši in znaša po reztrikcijah v finančnem odboru 92 milijonov 812.514 Din. Od tega je namenjeno 33% za upravo, a 67% za šolstvo. Lani je znašal proračun 99 milijonov 290.759 dinarjev.

Trgovinska bilanca naše kraljevine je postala 1924/25 aktivna za 16 milijonov 844.000 dolarjev. Po podatkih naše zunanje politike za prvih 9 mesecev leta 1925 je bilanca pasivna za 950 milijonov dinarjev. Mnogi naši sosedji posredujejo v naši trgovini, temu je krivo predvsem to, da nismo sklenili še s sosednimi državami trgovskih pogodb. Naš izvoz je usmerjen v glavnem v Italijo, kamor izvažamo 50% naše šumske produkcije, 24% živine in svežega mesa, 8% mesnih pridelkov in 8% sadja in povrtja. Pri izvozu v Avstrijo se nahaja na prvem mestu žito in moka s 30%, živina in sveže meso s 35%. V Češkoslovaško izvažamo žito, moko in živino, v Grčijo kože, volno in cement, v Švico jajca in sveže meso, v Francijo baker in les, v Nemčijo živalske produkte in sadje. Kar se tiče trgovinskih pogodb z inozemskimi državami je to različno.

Število denarnih zavodov je znašalo v letu 1924 651. Z 2 milijonoma dolarjev imamo samo dva denarna zavoda. Kapital vseh teh denarnih zavodov je znašal leta 1924 okoli 44 milijonov dolarjev. Promet bank v letu 1924 je znašal 9347 milijonov dinarjev, medtem ko je znašal v 1920. letu 1547 milijonov.

Nato je minister podal smernice svojega delovanja in navedel zakone, ki se v ministrstvu že pripravljajo odnočno, ki se bodo pripravljali: Obrtni zakon, zakon o zbornicah, o sejnih, o pospeševanju domače industrije, o nedovoljeni tekmi in o unifikaciji trgovinskih prepisov. Kar se tiče strokovne izobrazbe se dela na tem, da se jo združi pod kompetenco enega samega ministrstva. Svoj ekspeze je minister dr. Krajač končal s poročilom o položaju turizma v naši državi.

V debati, ki se je razvila o ekspezu, je opozicija ostro napadla trgovinsko politiko vlade. Zlasti je vzbujala v skupščini pozornost kritika poslanca g. K. Škulja, ki je v dolgem izernem govoru med drugim izvajal:

Ministrstvo trgovine spada v vseh državah med najvažnejše resore. Pri nas se to ministrstvo smatra za nadležnega preužitkarja, katerega je vlada pri 13 milijardnem proračunu odpravila z 92 milijoni Din, to se pravi, s 1/2% celokupnega proračuna. Zato tudi vidimo, da minister ne kaže tiste inicijative, katere bi moral imeti. Neresnost trgovinske politike se vidi v tem, da je bilo od početka pa do sedaj v tem resoru 19 ministrov.

Pri nas je industrija šele v začetnem štadiju ustvarjenja, zato je treba tem vprašanju posvečati veliko pozornost. Vladna industrijska politika, posebno, kar se tiče Slovenije, ni samo vse obsodbe vredna, marveč je taka, da moramo Slovenci proti njej dvigniti ogorčenje protesta in organizirati odpor. Slovenci z največjo odločnostjo protestiramo proti počenjanju sedanje

vlade z ozirom na mlado slovensko industrijo! Vse druge države izdatno podpirajo industrijo, pri nas se pa presoja pomen industrije in obrti samo z militarističnega in fiskalističnega stališča. Narodna banka ni dala Sloveniji podpor. Ko je nedavno član upravnega sveta Narodne banke zahteval, za slovensko industrijo kreditov, je dobil odgovor: »Ako Vaša industrija ne more živeti, prodajte jo tujcem!« Pomikanje kreditov občuti naša industrija na splošno, slovenska mlada industrija še posebej. Tarifna in carinska politika vlade povzroča posameznim industrijskim panogam velike težave.

Govornik je nato izerpno orisal težki položaj naše železne industrije. Obširno je govoril o razmerah na Jesenicah. Tendence vlade je, da je treba to industrijsko podjetje na Jesenicah demontirati. Povdarjal je, da ne gre za kako industrijsko podjetje, tu gre za življenske potrebe vse pokrajine. Gospod poslanec odločno protestira, proti demontaži tega podjetja, ki prehranjuje nad 10.000 ljudi. Ako se bo demontiralo to podjetje, bo padla Gorenjska v siromaštvo. Tamošnje ljudstvo je popolnoma odvisno od zaslužka v tovarni. Ravnotako v Storah, Kamni Gorici in Kropi. Če vzamemo železno industrijo na Gorenjskem, je celokupno prebivalstvo ogroženo, ravnotako je tudi z lesno industrijo. Nad tri četrtine Dolenjske in nad eno četrtino Gorenjske živijo od lesne industrije.

Nato se je g. poslanec pečal z položajem obrtništva v Sloveniji, ki je zelo težaven. V interesu narodnega gospodarstva je, da postane pošten in delaven obrtnik močan. To je tudi v interesu države same. Danes mora biti obrtnik tehnično, gospodarsko in trgovsko izobražen. Zato je treba prirediti komercialne tečaje, potovanja in razstave. Podpirati je treba ustanavljanje zadrug in izdajanje strokovne literature. To je nujno potrebno za obrtništvo, kakor za naraščaj sam. Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani je v letu 1925 napravil obilo dobrih del in zasluži, da ga država podpira. V predloženem proračunu ni zanj nobenih kreditov. Črta se je iz razloga varčevanja edino mesto učitelja za čevljarstvo. Za kurze se je dovolilo samo 16.000 Din, za podporo obrtnikom in produktivne zadruge se ni dovolila niti ena para. Poslanec se je nato obširno bavil z obrtnim šolstvom. Protestiral je, da so se krediti kljub temu, da so se obrtno nadaljevalne šole pomnožile, zmanjšali od 200 do 100.000 Din. Obrtniku je treba kredita in kapitala. Obrtna banka, ki se je letos ustanovila za našo državo, nima podružnice v Ljubljani. Za trgovsko šolstvo je vlada dovolila namesto 1 milijon komaj 30.000 Din.

Naša konzularna služba je nadaljeval g. poslanec, ne posluje tako, kakor bi morala in kakor posluje v drugih državah. Zato postaja naša trgovinska bilanca pasivna. G. Škulj je tudi ostro kritiziral našo carinsko politiko in govoril o težavah, ki se delajo pri carinjenju blaga, zlasti z izvornimi spričevali itd. Popolnoma napačna je naša prometna politika, ki ubija našo trgovino. Čez vso mero potiska navzdol, našo trgovino pa posebno davčna politika.

Za poslancem g. Škuljem so govo-

rili še drugi, med njimi zlasti poslanec dr. Trumbić in bivši minister za trgovino in industrijo g. dr. Krizman, ki je vladi očital, da nima gospodarskega programa sploh in da vobče ne stremi za olajšanjem in prosperiteto gospodarstva. Pogrešna carinska in finančna

politika je glavni vzrok draginje. Med njegovim govorom je prišlo do spopada med njim in trgovinskim ministrom. Po končanem govoru g. dr. Krizmana se je debata zaključila. Na ostro kritiko je gospod minister dr. Krajač podal prav kratek odgovor.

Občni zbor gremija trgovcev za radovljški okraj.

V nedeljo se je vršil na Jesenicah pod predsedstvom načelnika L. Fürsagerja gremijalni občni zbor, ki so se ga udeležili delegati iz vseh krajev radovljškega sreza.

Uvodoma je načelnik L. Fürsager podal obširno poročilo o gremijalnem delovanju v preteklem letu, o izvršenih intervencijah pri oblastih in o mišljenjih, ki jih je dal gremij k aktualnim vprašanjem, posebno glede revizije taksnega zakona, glede novega načrta zakona o pobijanju draginje, glede krošnjarstva, poštnega prometa in raznih železniških zadev.

Za njim je podal zvezni tajnik g. Ivan Mohorič zanimiv pregled gospodarsko-političnih vprašanj radovljškega sreza v zadnjem letu ter poročilo o delovanju zveze gremijev in trgovske zbornice v zaščito interesov naših obmejnih krajev. V izernem govoru je orisal položaj vseh važnejših panog industrije, ki se nahajajo v tem okraju, očrtal skupno akcijo proti demontaži politiki za jeseniško železarsko industrijo, opisal katastrofalne posledice splitske tarife za dovško cementarno, dalje nepravilike, s katerimi se je morala boriti v lanski jeseni vsa naša lesna industrija in trgovina in navajal važnost pogodbe z Anglijo in Belgijo za našo industrijo vezenin in ostalih gospodarskih panog v tem obmejnem okraju.

Nato je prešel na razmotrivanje položaja tekstilne industrije, da se v čim večjem obsegu obnovi in nudi prebivalstvu trajno zaposlenost. V drugem delu je razmotrival nato vprašanje pomena pospeševanja tujkega prometa ter navedel akcije, ki so bile v tem oziru storjene. Obširno je govoril nato o davčnih vprašanjih, o pomenu italijanske in avstrijske trgovske pogodbe ter o drugih stanovskih akcijah zveze gremijev.

Obrtniški dan v Sloveniji.

Ze v zadnji številki smo poročali o prazniku, ki ga je obhajalo slovensko obrtništvo na Jožefovo, dne 19. t. m. Priobčili smo tedaj resolucije in danes prinašamo poročila, v kolikor smo jih prejeli o zborovanjih v posameznih krajih.

V Celju je sklicalo prvi tak zbor Občeslovensko obrtniško društvo in se je ta zbor vršil v Celjskem domu. Zborovanje je vodil dolgoletni predsednik g. I. Rebeck, ki je pozdravil v vznešenih besedah zborovalce. Imenoma je pozdravil komandanta mesta Celje polkovnika g. Beraha in podpolkovnika g. Šuputa, predstavnika vlade vladnega svetnika dr. L. Žužka, dva zastopnika hrvatskih obrtnikov ter dr. Frana Windischerja. Besedo je nato povzel dr. Fran Windischer, ki je v svojem govoru očrtal pomen in potrebo obrtniških praznikov, kateri naj bodo svedočba obrtniške samozavednosti in zavednosti, obrtniškega ponosa in obrtniške discipline. Obrtniški prazniki naj bodo redna manifestacija obrtniške solidarnosti in manifestiranje za stanovske zahteve obrtniškega stanu. Obrtniški stan po svoji številnosti, gospodarski vrednosti in družabni pomembnosti sme zahtevati, da se ga vpo-

števa kot važen činitelj našega proizvodnega dela, kot državotvorni ter konstruktivni element. Obrtnik mora nositi v sebi zavest o svoji pomembnosti. Ta zavest naj bo plemenita, varovati se treba zopernega napuha in nečimernosti. Obrt mora od hiše do hiše, od roda do roda. Oče naj pazi, da si vzgoji v sinu naslednika, ki poveča in razširi, kar je oče zasnoval.

Slovenski obrtni stan ne sega v davnino, mlad je še in zagadelj ni obupati, ako v našem obrtniškem gibanju ni vse tako, kakor bi že moralo biti. Nezadovoljnost je boljša nego ravnodušnost in brezbriznost. Gonilna sila je v vseh organizacijah pri razmeroma malem številu. Manjšina tvori jedro in žarišče ter prednjači po svojem inicijativnem delu. Obrtniki se morajo truditi, da se vedno izpopolnjujejo. Dr. Windischer je govoril o obrtniških kreditih, o obrtnem pospeševanju, o obrtnem nadaljevalnem šolstvu, o potrebi preuredbe javnih dobav in javnih del, o davčnih bremenih, zlasti o davku na poslovní promet ter o položaju v bolniškem in neugodnem zavarovanju. Iz starega častipolnega grba celjskih grofov si vzamejo obrtniki kot

svoje geslo in vodilo tri zvezde vodnice: vero v bodočnost obrtniškega stanu, ljubezen do svojega poklica in poštenega dela ter upanje v napredek in povzdigo obrtniškega stanu. Obrtniki kot možje vsakdanjega resnega dela hočejo stremeti po izboljšanju svojega polčaja in delati na to, da pride stan do veljave, vpoštevavanja in ugleda. Iz zadušne tišine, ki vlada sedaj v gospodarstvu, hočemo in moramo do boljših razmer po svoji marljivosti in potrpežljivosti. Vsak v svojem poklicu in v svoji organizaciji si prizadevaja za napredek in povzdigo stanu, tako da bo enkrat ob obrtniškem prazniku, ki naj bo mejnik vsakoletnega poglavlja ustvarjajočega dela, dopustno reči: Zdaj smo izcela, zdaj je obrtništvo skupaj in na pravem potu!

Izpregovoril je nato v imenu organiziranih hrvatskih obrtnikov g. Čupak iz Zagreba ter prinesel prisrčne pozdrave hrvatskih obrtnikov. Razpravljal je o Obrtni banki in o obrtnem delavniku. Gospod Novak je prinesel pozdrave Obrtniškega društva v Kranju. Predsednik g. Rebek je nato dal besedo društvenemu tajniku g. Čepinu, ki je predlagal resolucije, v katerih so izražene glavne zahteve naših obrtnikov in ki so bile soglasno sprejete. Ob navdušenosti zbora je predsednik gospod Rebek predlagal, da se odpošlje Nj. Vel. kralju pozdrav udanosti.

Proslavo obrtnega dne v Mariboru, ki se je vršila na inicijativo Slovenskega obrtnega društva v dvorani restavracije »Union«, je otvoril g. Mijo Vahtar. V jedernatih besedah je orisal v svojem pozdravnem govoru pomen obrtniškega praznika in pozval obrtništvo v zavesti in slogi. Tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Ivan Mohorič je nato podal obširen, zelo zanimiv referat o aktualnih gospodarskih problemih. G. Vilko Weixl je v daljšem govoru razložil pomen ustanovitve trgovskega in obrtniškega doma v Mariboru, predsednik Zveze obrtnih zadrug g. Bureš pa je govoril o pomenu razstave vajenskih del. Po sprejetju nekaterih resolucij je bila odposlana kralju pozdravna brzojavka, na kar je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje. Zvečer se je vršil družabni večer, katerega se je udeležil veliki župan g. dr. Pirkmajer, oba okrajna glavarja in drugi odlični predstavitelji iz Maribora, ki so hoteli s tem pokazati, kako cenijo obrtniški stan.

V Brežicah je priredilo Slovensko obrtno društvo zborovanje v Narodnem domu, kateremu je prisostvoval tudi okrajni glavar g. dr. Pezdich. Predsednik društva J. Holy je otvoril zborovanje, nakar je tajnik zbornice g. dr. I. Pless v izčrpnem govoru orisal položaj obrtništva doma in v drugih državah. Nadalje je obširno govoril o smericah, ki jih zasleduje zbornica za gnotno in strokovno pospeševanje obrtništva. Povdarjal je zlasti važnost kreditnih akcij, od teh predvsem prizadevanja zbornice glede ustanovitve Državne obrtne banke. Žal ni imela zbornična akcija

vsled situacije, ki je v splošnem sedaj Slovincem neugodna, zaželeni uspeh. Truditi se moramo, da se nas ne bo vsaj pri sestavi štatutov banke tudi popolnoma prezrlo. Debate so se udeležili gg. Vogrine, Kralj, Holy in drugi. Gospod Pšeničnik je po zaključeni debati predlagal resolucije, ki so bile soglasno sprejete.

Tudi v Hrastniku in Trbovljah se je ob dobri udeležbi proslavil obrtniški dan. Zborovanje je priredilo Obrtno društvo za Trbovlje, Dol in Hrastnik. Na obeh zborovanjih je podal zbornični tajnik g. dr. J. Pretnar pregled gospodarskega položaja obrtništva v Sloveniji. Predavatelj je poudarjal važnost obrta in trgovine specijelno za Slovenijo, ki more gospodarsko napredovati le tedaj, ako se tem gospodarskim panogam nudi s strani države kreпка opora. V svojem govoru se je pečal z obrtniškim krediti in krediti Narodne banke trgovskim podjetjem, z vprašanjem strokovne izobrazbe obrtniškega naraščaja in pospeševanja obrta, državnih dobav, davčne obremenitve in socialnih dajatev ter zakona o pobiranju draginje. Na trboveljskem zboru je omenjal zastopnik trgovstva g. Pavlin težak položaj, ki je nastal za lokalno trgovino in obrt radi redukcije 1800 rudarskih delavcev, ter izrazil nezadovoljstvo trgovstva in obrtništva s postopanjem obrtne oblasti in orožništva napram šušmarjem. Predsednik društva g. Koren je predlagal resolucije, ki so bile soglasno sprejete.

Kolektivna obrtna zadruga v Sevnici je imela zborovanje v veliki dvorani gostilne g. Lampreta. Zborovanje je otvoril načelnik g. Stopar. Tajnik trgovske zbornice g. dr. Pless je podal navzočim v izčrpnem govoru sliko o prizadevanju in borbah zbornice za prosep naše obrti in trgovine. V debati, ki se je razvila, je g. Krulej sprožil idejo ustanovitve obrtniškega društva v Sevnici, kar so vsi pozdravljali. V imenu trgovcev je govoril zastopnik gremija g. Cimperšek, ki je zlasti navajal težkoče, ki jih povzroča trgovcu in obrtniku zakon o zavarovanju delavcev. Zadrugi tajnik g. Livio je po zaključeni debati predlagal resolucije, ki so bile soglasno sprejete.

V Šoštanju je priredilo Obrtno društvo slavnostno zborovanje v hotelu »Jugoslavija«. Zborovanje je otvoril župan mesta Šoštanja g. Vrečko. Odposlanec Zveze iz Celja g. Žabkar je v daljšem govoru orisal pomen in namen obrtniškega praznika in podrobno očrtal vsa važna vprašanja obrtništva. Poslana je bila tudi udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. Da se je obrtniški dan tako slovesno proslavil, gre predvsem zahvala županu Vrečku. Na njegovo inicijativo je bilo mesto v zaslavah. Popoldne so napravili Šoštanjani izlet v Velenje, kjer se je vršil skupen sestanek z velenjskimi tovariši v gostilni gosp. Raka. Tudi na tem sestanku je govoril g. Žabkar o obrtniškem gibanju in važnejših obrtniških vprašanjih.

To padanje vrednostnih papirjev jako škoduje rednemu razvoju finančnega in ekonomskega življenja v Italiji. Mnogi so obsojali ministra financ, češ da je on z raznimi odredbami povzročil to nezdravo stanje na efektivnem tržišču, a pravi vzroki so čisto druge. Nastala je neka vrsta »akcijske inflacije«, vsled česar je bila na borznem tržišču velika ponudba vrednostnih papirjev. Zvišanje delniških glavnice raznih podjetij se vrši jako naglo in nenormalno. Tako so v industriji investirani novi kapitali l. 1922 znašali 1044 milijonov, l. 1923 2128 milijonov, l. 1924 4839 milijonov, a l. 1925 8017 milijonov lir. Od leta 1922 do leta 1925 so se delniške glavnice v Italiji od 20.412 milijonov zvišale na 36 tisoč 440 milijonov lir. V prvih dveh mesecih l. 1926 so se nove investicije povečale še za 1042 milijonov lir. Takega razvijanja kapitala ne zahtevajo niti svetovne potrebe industrije, niti ne dopuščajo tolike investicije pogojni štednje in finančne kapacitete Italije.

Da bi preprečil kvarne posledice in da bi razvoj industrije zadržal v gotovih razumnih mejah; interveniral je finančni minister 11. t. m. Podpisal je dekret, s katerim se za ustanovitev novih delniških družb z glavnico preko 3 milijonov lir ali za zvišanje delniške glavnice, mesto dosedanjega sodnega odloka zahteva posebno odobrenje finančnega ministra in ministrstva narodne ekonomije. Zvišanje kapitala se more izvršiti brez odobrenja ministrstva le tedaj, če ne znaša več nego četrtino dosedanje družbine glavnice in če družba v zadnjih dveh letih ni zvišala svoje glavnice. Minister financ lahko odkloni odobrenje, ako smatra, da bi ustanovitev nove družbe ali zvišanje glavnice moglo imeti kvarne posledice na finančnem tržišču Italije.

Istočasno so bile znižane za pol odstotka obresti državnih bonov, s čemer se je istotako hotelo odvrniti zanimanje za papirje državnega trezora, ki izjavlja, da sedaj ne potrebuje denarja, vzbuditi pa zanimanje za industrijske in bančne papirne vrednosti, s kojima borze ne vedo več kaj početi in kako jih absorbirati.

Preteklega leta meseca marca je poskušal finančni minister na vse načine vcepiti svetu zaupanje v liro in državne papirje in odvrniti ga od privatnih papirjev in to mu je uspelo. Čez leto dni razvija ministrstvo financ akcijo baš v nasprotnem smislu; bodoči meseci bodo pokazali, kolik bo uspeh.

Trgovina.

Pregled uteži s strani meroizkusnih uradov. Po pravilniku za pregled uteži pri meroizkusnih uradih iz l. 1922 imajo biti uteži od 1 gr do 20 dkg iz medenine in se jih ne sme več justirati z zabijanjem medenih žebeljev. Ako je utež pretežka, se jo pač sme na stružnici olajšati, nikakor pa ne s pilo. Dovoljeni so sledeči pogoški v več ali manj in sicer: pod a) pri prvem preizkusu; pod b) pri utežih, ki so bili že žigosani in se stari žig še pozna:

Uteži:	Pogoški:	
	a)	b)
20 dkg	100 mg	400 mg
10 dkg	50 mg	200 mg
5 dkg	40 mg	160 mg
2 dkg	20 mg	80 mg
1 dkg	15 mg	60 mg
5 dkg	10 mg	40 mg
2 dkg	6 mg	24 mg
1 dkg	4 mg	16 mg
500 mg	3 mg	3 mg
200 mg	2 mg	2 mg
100 mg	1 mg	1 mg
50 mg	0.5 mg	0.5 mg
20 mg	0.5 mg	0.5 mg
10 mg	0.5 mg	0.5 mg

Vsled strogega izvajanja določb zgoraj navedenega pravilnika se pri vsakem pregledu razveljavi precejšnje število uteži in stavi iz prometa, kar povzroča v trgovskih in obrtniških krogih mnogo pritožb, ker je nabavna cena za novo garnituro uteži precej znatna in sicer znaša po prejetih informacijah za veliko garnituro 130 Din, za malo 70 Din. Vse splošno se zato zahteva, da naj se določbe glede medenih uteži spremenijo in omogoči zopet justiranje takih uteži z zabijanjem žebeljev. To zahtevo motivirajo interesenti s tem, da je sedanja meja za kaliranje uteži pretesno odmerjena in da se pri intenzivni porabi hitro toliko obrabijo. Zbornica za trgovino in industrijo je tozadevno začela akcijo in pričakovati je, da bo akcija v smislu zahtev naših trgovcev in obrtnikov tudi uspela.

Italijanski izvoz in uvoz v letu 1925. Agencija »Volta« je objavila zanimive podatke o italijanskem izvozu in uvozu v letu 1925. Tozadevne račune so izvedeli pristojni uradi. Največ blaga je Italija izvozila v Nemčijo; vrednost blaga, ki ga je poslala v to državo, znaša 11.5% celokupnega izvoza Italije, kar pač priča o velikem pomenu, ki ga imajo nemška tržišča za Italijo. Po prvi pridi nato Francija z 11%, Združene države z 10.5%, Anglija z 10% in Švica z 9%. Kar se tiče izvoza v druge države, so številke neznatno manjše. Vrednost italijanskega izvoza v Argentino znaša 6%, v Avstrijo 3.75%, v Jugoslavijo 2.75 odst., v angleško Indijo 1.75% in manj kot 1% v Češkoslovaško. Glede uvoza so pa številke sledeče: celokupnega italijanskega uvoza so dale Velika Britanija 10.5%, Francija 9%, Nemčija 8%, Angleška Indija 6.5%, Argentinijska 5%, Jugoslavija 3%, Avstrija 2.5%, Švica in Češkoslovaška 2 odstotka.

Ogrska zunanja trgovina 1925. Zaključila se je s pasivom 39.6 milijonov zlatih kron; leta 1924 je znašala pasivnost 127.8 milijonov. Vrednost uvoza se je zvišala od 702.8 milijonov zlatih kron leta 1924 na 739.7 milijonov v letu 1925, vrednost izvoza pa od 575 milijonov na 700. Razmeroma dobri lanski uspeh je v prvi vrsti posledica zvišanja izvoza poljedelskih pridelkov; pa tudi industrijska produkcija je s povečanim kriterijem domačih potreb pomagala pri izboljšanju trgovske bilance. Zaključki poljedelske produkcije v lanskem letu so bili prav zelo ugodni.

Kartel zavarovalnih družb v Srednji Evropi. — Na inicijativo zveze ogrskih zavarovalnih družb se vrši v Budimpešti v doglednem času konferenca zavarovalnih družb Avstrije, Jugoslavije, Poljske, Rumunije in Češkoslovaške. Ob tej priliki se bo razmotrivala možnost kartela srednjeevropskih zavarovalnih družb, v prvi vrsti glede zavarovanja zoper škodo po elementarnih nezgodah.

Mednarodni semenj v Solunu se vrši od 15. do 31. maja t. l. Na semenj se zlasti opozarjajo lesni producenti, kjer jim semenj nudi najugodnejšo priliko za navezovanje novih poslovnih stikov. Semenja je pa tudi važna za uvoznike, ki uvažajo danes mnogo blaga iz Grčije posredstvom Italije.

Industrija.

Pospeševanje domače industrije v Italiji. — Italijanska vlada je naročila civilni in vojaški upravi, avtonomnim korporacijam in vsem napravam, ki so pod državno kontrolo, da pri nabavi svojih potrebščin prvenstveno vpoštevajo izdelke domače obrtnosti. — Glede cene določa naredba, da je dajati prednost domačim izdelkom, ako cene za tuje izdelke, prištevši uvozno carino in prevoznino, ne presegajo za 5%. V izjemnih primerih more finančni minister v sporazumu z ministrom za narodno gospodarstvo ta odstotek povišati tudi na 10%. Za izdelke domače obrtnosti se smatrajo produkti, ki se izdelajo v Italiji ne glede na to, da so se sirovine ali polufabrikati uvozili, ako presega vrednost finalnega produkta vrednost za produkcijo porabljenih sirovin in polufabrikatov najmanj za 60%. — Ta naredba je stopila v Italiji v veljavo dne 1. januarja t. l.

Padanje italijanskih papirjev in nove odredbe o delniških družbah.

(Poročilo konzulata kraljevine S. H. S. v Trstu.)

L. 1925 je bila Italija v skoro nepretrganih in jako občutnih borznih stresljajih. Vodila se je v glavnem borba med vrednostnimi papirji in vrednostjo lire. Koncem l. 1924 in začetkom l. 1925 se je ves borzjanski svet vrgel na kupovanje vrednostnih papirjev privatnih, industrijskih in bančnih podjetij, ker je zelo podcenjeval vrednost lire in imel slabo zaupanje v njeno bodočnost. Skakanje cen vrednostnih papirjev je šlo do absurdnosti in je doseglo svoj vrhunec meseca marca. Takrat so prišle znane odredbe bivšega finančnega ministra De

Stefanija, odnosno kavcije za borzne agente in za zaključke na porast (hausse). Čeravno so te odredbe bodisi popolnoma ukinjene bodisi znatno ublažene, predno so bile stvarno izvajane, vendar so povzročile, da vrednost papirjev ni samo nehala rasti, marveč je od tega momenta začela stalno padati. To padanje se vrši še danes in je težko predvideti, ali se je že dosegla najnižja točka.

V ilustracijo podajamo niže kurze nekaterih vrednostnih papirjev v letu leta 1925:

Januar	1905	1447	963	13650	4800	417	664
Februar	1910	1450	968	14550	4800	430	633
Marec	1970	1698	1099	14475	6530	520	695
April	1820	1511	976	15550	5360	483	615
Maj	1855	1575	956	14450	4950	367	555
Junij	1900	1625	1027	13460	4280	359	562
Julij	1765	1580	955	13300	4180	339	551
Avgust	1820	1538	912	8790	3850	332	520
September	1720	1495	900	7900	3780	311	524
Oktober	1615	1440	850	6440	3100	281	484
November	1670	1470	865	6650	3245	288	492
December	1745	1309	903	7540	3560	299	490
15. III. 1926	1750	1395	931	5700	2800	268	470

Produkcija svile v Rusiji. Produkcija svile, ki se v Rusiji koncentrirala v republiki Aserbejdžan, je znašala v letu 1925 2523 pudov. Kakor se čuje, je kvaliteta te svile izdatno boljša nego je bila.

Hydrocentrala v Krškem. Zagrebški Lloyd opozarja v svoji zadnji številki na trditve glasila inženjerjev »Tehnički list«, da nameravana hidroelektrična centrala v Krškem ne bo dajala dovolj električnega teka niti za mesto Zagreb, kaj šele za okolico, kakor se je mislilo. Današnja kalorijna centrala v Zagrebu daje 14.000 k. s., kar je za Zagreb premalo. »Tehnički list« trdi, da bi hidrocentrala v Krškem dajala povprečno samo 21.000 k. s., vsled česar vprašuje, ali bi bilo zaradi te male razlike pametno in rentabilno, da bi se riskirali ogromni stroški za zidavo centrale v Krškem. »Lloyd« pripominja, da dvomi, da bi si dovolil »Tehnički list« vreči to trditev v svet brez resnega premisleka.

Obrt.

Gostilničarska zadruga v Mariboru je imela 17. t. m. svoj občni zbor, pri katerem se je sklenilo, da zadruga pristopi k Celjski gostilničarski zvezi. — Novoizvoljena sta bila gostilničarja Žnuderl predsednikom, Pečnik pa podpredsednikom.

Denarstvo.

Ruski predvojni dolgovi na Francoskem. V Parizu se vršijo francosko-ruska trgovska pogajanja. Podlaga je drugačna kako ona pri lanskim pogajanjih med Rusijo in Nemčijo, ki so privedla do znane trgovske pogodbe. V Franciji imajo veliko vlogo ruske rente in francoski kapital, investiran pred vojsko v ruskih industrijskih podjetjih. Rente in kapital cenijo skupaj na 19 milijard predvojnih frankov. Francija zahteva priznanje ruskih državnih rent. Rusija se bo postavila najbrže na stališče, kakor se je svoj čas napram Angliji in tudi napram Švici, da je zopetni začetek obrestovanja teh rent odvisna od posojila, ki ga kdo da Rusiji. Pesem je zmeraj ista; Rusi pravijo: najprvo posojilo, nato obrestovanje, drugi pa: najprvo priznanje predvojnih obveznosti in obrestovanje, nato posojilo. Glede odškodnine francoskih industrijskih podjetij si skušajo Rusi pomagati z dovolitvijo novih koncesij na ruskem ozemlju. Pri tem kažejo zlasti na neko določbo v ruskemenski trgovski pogodbi, ki dovoljuje, da za določen rok izdana koncesija preide lahko tudi na dediče. Velike težave pa dela pri teh koncesijah ruski davčni sistem in pa ureditev delavskega prava. Na vsak način bodo pogajanja zelo dolga in težka.

Obtok novčanic Narodne banke. Po stanju dne 8. marca t. l. je imela Narodna banka v obtoku za 5826 milj. dinarjev novčanic. Od 1. do 8. marca t. l. se je obtok novčanic povečal za 109 milijonov dinarjev.

„ADRIA“
prašek za pecivo
in vanilin sladkor
priznana najboljši!
Odklanjajte slične a manj
vredne izdelke!

Davki in takse.

Pariški trgovci proti novim davkom. Pariz je nudil pred kratkim izredno sliko. Vse trgovine v celem mestu, pa tudi na periferiji so zaprle svoje poslovne lokale. Trgovcem so se pridružili kavarnarji, restavratirji in gostilničarji in tudi zaprli svoje lokale v znak protesta proti davčnim bremenom in proti nepravilni razdelitvi davkov.

Izkaz o uspehu prodaje taksnih vrednotnic v Sloveniji v l. 1924 (1925). Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je te dni objavila v Uradnem listu podatke o prodaji taksnih vrednotnic v l. 1924 (in 1925). Po tem izkazu se je prodalo v Sloveniji za 55,152.713 Din (64.516.009 dinarjev) vrednotnic. Od te vsote odpada:

na menice 2,444.804 (2,123.752) Din, na kolke 52,018.724 (58,350.924) Din, na račune za hotele in gostilne 355.454 (211 tisoč 706) Din, na železniške tovarne liste 14.850 (3,519.950) Din, na živinske potne liste 269.368 (306.800) Din, za dopolnilno prenosno takso — za prijave 35.755 (1908) Din, za plačilne liste 13756 (967) dinarjev. — Od izkupila za taksne vrednotnice se je izplačalo trafikantom na proviziji 1,061.482 (1,230.774) Din. Največ taksnih vrednotnic se je prodalo: v Ljubljani za 20.5 (24) milj., v Mariboru za 9.4 (10.8) milj., v Celju za 4.7 (5.1) milj., v Cerknici za 1.5 (1.3) milj., v Laškem za 0.5 (1.4) milj., v Murski Soboti za 1 (1.3) milj., v Novem mestu za 1 (1.2) milj., v Ptuj za 1.3 (1.6) milj., v Radovljici za 1.4 (1.6) milj. — Za presojo našega gospodarstva in obremenitev, katero povzroča v Sloveniji takson zakon, so podatki jako značilni, ker kažejo, da plačamo na taksah približno toliko, kolikor na dohodnini in da taksna obremenitev napram direktnim davkom ni v istem razmerju kakor je v ostalih pokrajinah.

Ukinitev borzno-prometnega davka v Nemčiji. Nemško ministrstvo financ je izza 1. januarja t. l. ukinilo borzno-prometni davek, ki se je svojočasno uvedel za vse nakupe ali prodaje deviz in valut, v svrhu vodenja evidence o množini takih poslov in ne iz fiskalnih ozirov. Merodajni faktorji so prišli do prepričanja, da je postala kontrola, ki se je s tem davkom uvedla, iz valutnopolitičnih razlogov nepotrebna.

KJE SE KUPI?
Le pri trdnici
Josip Petelin
Ljubljana

Mimo Prežarnovega spomenika ob vodi.
Najboljši kitalni stroj za rodbinsko ali
obirno rabo, svetlo znanih znamk
Griffiths - Adler - Phoenix
Iskolen posamezne dele za stroje in ko-
lone, igle, olje, jernena, pnevmatika.
Posli e vesenja na stroj brezplačno! —
Vseletna garancija! Na veliko! Na malo!

Promet.

Izpremembe govorilnih pristojbin v prometu z Italijo. Po odredbi ministrstva štev. 10.344 od 26. februarja t. l. so bile dne 1. marca t. l. v prometu z Italijo uvedene nove govorilne pristojbine. Pristojbina za vsako enoto navadnega pogovora je od tega dne v prometu med centralama

	zl. frank.	Din
Bled—Gorica	1.75	26.25
Bled—Trst	1.75	26.25
Bled—Reka	2.—	30.—
Bled—Videm (Udine)	2.—	30.—
Celje—Gorica	1.75	26.25
Celje—Trst	1.75	26.25
Celje—Reka	2.—	30.—
Celje—Videm (Udine)	2.—	30.—
Celje—Benetke	2.50	37.50
Jesenice—Gorica	1.75	26.25
Jesenice—Trst	1.75	26.25
Kočevje—Gorica	1.75	26.25
Kočevje—Trst	1.75	26.25
Kočevje—Reka	2.—	30.—
Kočevje—Videm (Udine)	2.—	30.—
Kranj—Reka	1.75	26.25
Kranj—Gorica	1.50	22.50
Kranj—Trst	1.50	22.50
Lesce—Gorica	1.75	26.25
Lesce—Trst	1.75	26.25
Ljubljana—Gorica	1.50	22.50
Ljubljana—Trst	1.50	22.50
Ljubljana—Reka	1.75	26.25
Ljubljana—Videm (Udine)	1.75	26.25
Ljubljana—Benetke	2.25	33.75
Maribor—Trst	2.25	33.75

Za nujne pogovore je pristojbina trikrat toliko, za navadne prizivnice pa je enaka polovici pristojbine za navaden pogovor. Za navadne časnikarske pogovore med 21. in 8. uro se računi 60% od pristojbine za navadne pogovore, za stalne naročene nočne pogovore pa 50%.

Ali si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev za mesto Maribor vabi na redni občni zbor članov trgovskega gremija za mesto Maribor, ki se vrši v soboto 27. marca 1926 do 19. uri v Gambinovi dvorani, s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delovanju v letu 1925. 3. Blagajniško poročilo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Sklepanje o proračunu za leto 1926 ter določitev doklad, prisposojitvenih, sprejemnih, oprostivnih in šolskih pristojbin. 6. Volitev dveh članov in enega namestnika v šolski odsek ter dveh računskih preglednikov. 7. Predlogi po § 18. gremijalnih pravil, katere morajo člani vsaj 3 dni pred občnim zborom predložiti pisмено gremijalnemu načelniku. 8. Razdelitev delovnega časa in predlog glede odprave nekaterih praznikov. 9. Odobritev novih pravil za Bolniško blagajno samostojnih trgovcev mesto pravil, sprejetih na lanskem izrednem občnem zboru, ki niso bila potrjena, ter volitev blagajniškega odbora. 10. Slučajnosti. Ker se vsled kratko odmerjenega časa zapisnik zadnjega občnega zbora na tem zborovanju ne more prečitati, je isti vsem članom tekom 7 dni pred občnim zborom v gremijalni pisarni na vpogled. V slučaju, da bi ta za 19. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. — Predsednik: Vilko Weigl, l. r.

Gremij trgovcev v Celju sklicuje za 26. marca t. l. svoj redni letni občni zbor, ki se bo vršil v mali dvorani v Narodnem domu ob sedmi uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 3. Poročilo tajnika. 4. Letni račun za leto 1925 in poročilo računskih preglednikov. 5. Proračun za leto 1926, določitev inkorporacijskih pristojbin in doklad. 6. Spremembe pravil. 7. Uredba za odpiranje in odpiranje trgovin. 8. Volitev delegatov za zvezi občni zbor. 9. Predlogi za naročanje »Trgovskega lista«. 10. Slučajnosti. Ako ob določenem uri ne bi bilo navzočih zadostno število članov, se eno uro kasneje vrši na istem mestu in dnevnem redu drug občni zbor (§ 17. gremijalnih pravil) ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo.

RAZNO.

Udeležencem VI. Ljubljanskega velesejma od 26. junija do 5. julija je dovoljen 50% popust od normalnih vozniških cen na vseh progah drž. železnic za vse brze, osebne in mešane vlake razven luksuznega vlaka S. O. E. za potovanje v Ljubljano od 20. junija do 5. julija in za povratek od 26. junija do 10. julija t. l. Tudi za prevoz razstavnega blaga velja 50% popust v smislu žel. tar. II. del. V. XIII. Te ugodnosti veljajo le na podlagi sejemске legitimacije, ki se bodo prodajale po vseh večjih denarnih zavodih in trgovskih korporacijah po Din 30.—.

Trgovski nameštenci in nameštčenke, nastavljeni pri trdnikah, ki so članice Gremija trgovcev v Ljubljani, opozarjamo, da so v smislu obrtnega reda člani Pomočniškega zbora gremija trgovcev v Ljubljani. Kot taki morajo po občnem zboru sklenjeno in od obrtne oblasti dovoljeno doklado 12 Din polletno brezpopojno plačati. Opozarjamo na to, ker bo gremijalni sluga doklado prihodnje dni začel pobirati. — Odbor.

Italijansko - jugoslovenska pogajanja. Italijansko - jugoslovenska pogajanja so prišla radi položaja v Družbi narodov na mrtvo točko. Zadnja dva dneva se niso vršili nobeni pogovori, kar pa še ne pomeni, da bodo pogajanja prekinjena. Razpoloženje je najboljše na obeh straneh. Vendar pa neodvisno od tega, dogodki trenutno preprečujejo nadaljevanje pogajanj. Italijanski delegati izjavljajo, da bo imela nova pogodba, kot dopolnitev rimske pogodbe, za podlago prvi člen pogodbe samo v svrhu, da se napravi rimska pogodba še učinkovitejša. Dr. Ninčič je s svoje strani zelo rezerviran in je izjavil, da postopa v smislu interesov Jugoslavije. Odklanja vsako izjavo o podrobnostih. V sredo popoldne je bila jugoslovenska delegacija na kosilu italijanske delegacije. Po kosilu sta imela dr. Ninčič in Grandi nad eno uro trajajoč razgovor o bodočem razširjenju rimske pogodbe. To je bilo prvo

nadaljevanje pogajanj, prekinjenih za časa krize Družbe narodov. Po sestanku obeh državnikov so italijanski delegati izjavili, da se bodo nadaljnja pogajanja nadaljevala diplomatskim potom med Rimom in Beogradom.

Pred sklenitvijo prijateljske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo. Iz Pariza je prispela vest, da je francoski ministrski predsednik Briand sprejel jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčiča. Posvetovanje je trajalo nad eno uro. Predmet razgovora je bila situacija, ustvarjena po zborovanju Družbe narodov v Zenevi. Ministra sta razpravljala o sklenitvi pakta prijateljstva med Jugoslavijo in Francijo. V dobro poučenih krogih trdijo, da je bil tekom razgovorov med Briandom in Ninčičem dosežen popoln sporazum glede sklenitve take pogodbe, čije glavne določbe bi bile vzete iz sličnega pakta, sklenjenega med Italijo in Jugoslavijo. Paktu bi sledil najbrž še vojaški dodatek. Dr. Ninčič se nahaja v Parizu v strogem inkognitu ter se njegovo bivanje skoro ne opaža. Svoje bivanje v Parizu je dr. Ninčič uporabil za razne posete. Posetil je danes italijanskega veleposlanika, ki mu bo jutri vrnil obisk. Dr. Ninčič bo odpotoval iz Pariza naravnost v Beograd.

Razstava domačih zajcev, različnih vrst kakor tudi zajčjih krznih izdelkov, ki se je nahajala 19., 20. in 21. t. m. na vrtu restavracije Halbwild v Mariboru, se je letos mnogo bolj obnesla kakor lansko leto, kajti razstavljenе so bile res prvovrtnе živali, od katerih so bile nekatere ocenjene z 90, 92 in celo 94timi točkami. Obiskovalci razstave so bili povsem zadovoljni, posebno za krasne Angora-zajce je bilo zanimanje izredno veliko. Krzni izdelki in tudi prav dobro izdelani čevlji iz zajčje kože so vse pohvale vredni. Od lanskega leta se je zajčjereja v mariborski okolici zelo povzdignila in upati je, da se bo v bodoče še bolj, ko se bodo prepričali kako koristni so nam domači zajci.

Državna borza dela v Mariboru. Od 14. do 20. marca so bila pri tej borzi prijavljena 103 prosta mesta, 127 oseb je iskalo službo, v 49 slučajih je borza posredovala z uspehom in 7 oseb je odpotovalo; od 1. januarja do 20. marca pa je bilo 1393 prostih mest prijavljenih, 1859 oseb je iskalo službe, v 760 slučajih je borza posredovala uspešno in 117 oseb je odpotovalo. — Od 1. aprila t. l. bo mariborska drž. borza kot taka ukinjena in jo bo prevzela bržkone mariborska občina v svoje agende. Država namerava obdržati državne borze dela samo v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

Poljedelska razstava v Pragi. Kakor vsako leto priredi tudi letos Poljedelsko združenje Češkoslovaške republike v dneih od 12. do 17. maja znano poljedelsko razstavo v Pragi. Cilj razstave je nuditi splošno sliko poljedelsko-industrijskega razvoja v celi republiki, delovati k nadaljnjemu napredku poljedelstva, posredovati direkten stik izdelovalcev s konsumenti in podpirati razmnožitev produkcije. Razstava je razdeljena na številne skupine kakor: rastlinstvo in poljedelstvo sploh, gospodarstvo, živalstvo, poljedelska industrija, poljedelske stroje, zadrugarstvo itd. Poleg tega bodo prirejene še razne posebne razstave (sladkorna industrija, industrija in produkcija lana, gospodinjstvo itd.). Posetniki razstave imajo na čsl. železnicah 33 odst. popusta.

Za posetnike velesejma v Lyonu. Ministrstvo saobračaja je dovolilo 50% popust na normalnih tarifih vsem posetnikom velesejma v Lyonu. Popust velja za vse vlake, brze, osebne in mešane, razen brzih vlakov št. 6/7 in S. O. E. Popust velja za tja in nazaj od 15. februarja do 31. marca t. l. vključno. Potniki kupijo pri nastopu potovanja celo karto, ki bo veljala tudi za nazaj, ako s potrdilom odbora lyonskega velesejma dokažejo, da so posetili velesejm. Pri nakupu karte morajo potniki predložiti železniški blagajni v žigosanje tudi legitimacijo velesejma, katero bo blagajna, žigosano s dnevnim žigom. Potniki, ki se ne bi mogli izkazati s potrdilom o posetu velesejma in z legitimacijo sejma, žigosano s strani odhodne postaje, bodo morali plačati razliko do polne normalne cene po tarifu. Za prevoz razstavljalnega blaga se bo računalo po tarifu del II., odseka B. XIII.

Ljubljanska borza.

dne 22. marca 1926.

Blago: Hrastovi plohi, 90, 110, 130 mm, od 2.50 m napr. in od 20 cm napr., media, ca. 43 cm, fco vag. meja bl. 1100; hrastovi frizi od 25 do 55 cm in od 5 do 8 cm, fco vag. meja bl. 1250; hrastovi hlodi od 35 cm prem. napr. in od 3 m dolž. napr., fco vag. nakl. post. hrvatska bl. 400; brestovi neobrobli plohi, od 60 do 100 mm, od 2.50 m in 20 cm napre., fco vag. meja den. 1050; brestovi hlodi, 30 do 40 cm prem. in od 4 m napr., fco vag. meja den. 450; drva bukova, napolsuha, fco vag. 10 vag., den., bl. in zaklj. 17.50. Premog: kal. ca. 7000 antracit, Orle, fco vag. Skofljica: kosovec, za tono bl. 500; kockovec bl. 450; orehovec bl. 400; zdrob bl. 350; kal. ca. 4800, fco vag. Ormož: kosovec bl. 260; kockovec bl. 240; orehovec bl. 210; zdrob bl. 190; kal. ca. 1500, fco vag. Novo mesto: kosovec bl. 170; kockovec 100 mm bl. 150; orehovec 50 mm bl. 140; zdrob bl. 130; rovi bl. 120. Pšenica bačka, 76/77, fco vag. nakl. post. bl. 285; koroza: času prim. suha, fco Postojna tranz., za april bl. 160; času prim. suha, par. Sid, 1 vag., den., bl. in zaklj. 117.50; mlečna (Mahlmais), par. Beli Manastir bl. 145; umetno suš., fco vag. nakl. post. bl. 135; inzulanka, fco vag. Ljubljana bl. 165; koroza činkvanti, par. Beli Manastir bl. 188; ječmen poml., 65 kg, par. bačka post. bl. 165; rž, 71/72 kg, par. Ljubljana bl. 225; ajda, fco vag. Ljubljana bl. 260; oves rešetani, fco vag. nakl. postaja bl. 175; otrobi drobni, fco vag. nakl. post. bl. 115; rž domača, fco vag. Beltinci bl. 210; prosa rumeno fco vag. Beltinci bl. 210; fižol beli, fco vag. nakl. post. bl. 150; čebulček, fco vag. Novi Sad bl. 500; krompir beli, fco vag. Beltinci, 1 vag., den., bl. in zaklj. 76; la Portland cement dalmatinski: v jutastih vrečah, fco Split bl. 40; v papirnatih vrečah, fco Split bl. 44.

Vrednote: Invest. pos. iz l. 1921 den., bl. in zaklj. 72; vojna škoda den. 289.75, bl. 292, zaklj. 289.75; zast. listi Kranj. dež. banke den. 20, bl. 22; kom. zad. Kranj. dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska pos. den. 200, bl. 205; Ljublj. kred. banka den. 190; Merkantilna banka den. 102; Slavenska banka den. 50; Kreditni zavod den. 165, bl. 175; Strojne tovarne den. 100, bl. 105; Trboveljska den. 350, bl. 358; Papirnice Vevče den. 110; Stavbna družba den. 80, bl. 90; Sešir den. 115, bl. 120.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani. Kilogram govejega mesa 15 do 19, jezika, jeter, ledic, možganov 18 do 19, pavpov 9 do 10, pljuč 6 do 8, loja 7.50 do 12, telečjega mesa 17 do 20, jeter 25 do 30, pljuč 20, prašičjega mesa 20 do 25, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 22.50 do 25, glave 7.50 do 10, parkljev 5 do 7.50, slanina 19 do 20, masti 15 do 27.50, šunke 35, prekajenega mesa 29—32, prekajenih parkljev 10 do 12, prekajene glave 12 do 12.50, jezika 35, koštrunovega mesa 14 do 15, kozličevine 18 do 20, konjsko meso 6 do 8, kg krakovskih in debrecinskih klobas 40, hrenovk, safalad, posebnih 35, tlačenk 30, svežih kranjskih 30 do 40, prekajene slanina 30, kokoš 25 do 40, petelin 30 do 40, domač zajec 10 do 20, kg karpa 26 do 32, ščuke 25 do 30, klina 13.50 do 15, mrene 17.50 do 20, pečenke 8 do 12.50; liter mleka 2.50 do 4, kg surovega masla 45, čajnega masla 50 do 55, masla 45, bohinskega sira 36, sirčka 9 do 10, par jaje 1.75 do 2.25, liter starega vina 18 do 20, liter novega vina 14 do 16, 1 čaša pive 3.25, vrček piva 4.50 do 4.75, steklenica 5.25 do 5.75, kg belega kruha 6, črnega 5, rženega 5, kg jabolk 3.50 do

8, ena oranža 1 do 2.50, limona 0.75, kg rožičev 10, fig 10 do 16, datelnov 25, orehov 12, luščenih 30 do 32, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrušk 16, kg kave 40 do 76, pražene 56 do 100, kristalnega sladkorja 13.50, v kockah 15.50, kg kavine primesi 20, riža 10 do 12, liter namiznega olja 20, jedilnega olja 18, vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50, kg soli morske 4.50, kamene soli 4.50, celega popra 52, mletega popra 54, paprika 20 do 56, liter petroleja 7, kg testenin 9 do 12, pralnega luga 3.75, čaja 75, kg moke št. 0 5.75, št. 1 5.25, št. 3 4.50, št. 5 3.75, št. 6 3, kg kaže 6 do 7, ješprenja 6 do 8, ješprenjka 10 do 13, otrobov 2.50, koruzne moke 3.50 do 4, koruznega zdroba 4 do 4.50, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke 8 do 9, ržene moke 5, q pšenice 330 do 340, rži 260 do 290, ječmena 240 do 260, ovs 230 do 260, prosa 276 do 300, koruze 200 do 210, ajde 280 do 300, fižola 350, graha 400 do 500, leče 600; q trboveljskega premoga 44, m trdih drv 160, mehkih drv 75; q sladkega sena 75 do 80, polsladkega sena 60, kislega sena 50, slame 50; ajserice tržaške 15 do 17.50, endivije 18 do 20, berivke 30 do 35, motovilca 20 do 25, radiča 14 do 16, poznega zelja 3 do 4, kislega zelja 2.50 do 3, ohrova 6 do 7, karlijol 10 do 12, kolerab podzemnic 0.75 do 1, kg špinaca 14 do 16, graha v stročju, tržaški 12 do 14, čebule 2.50 do 3.50, česna 15, krompirja 1.25 do 1.50, repe 0.75 do 1, kisle repe 2 do 2.50, korenja 0.75 do 4, peteršilja 12, zelenjave za juho 8, šopek redkvice 2 Din. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani, 20. marca 1926.

Mariborsko sejmsko poročilo (18. III. 1926). Na svinjski sejem se je pripeljalo 123 svinj in 5 ovc. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari, komad 90 do 100 Din, 7 do 9 tednov 125 do 150, 3 do 4 mesece 350 do 360, 5 do 7 mesecev 400 do 450, 8 do 10 mesecev 550 do 560. Kilogram žive teže 10.50 do 12.50, kg mrtve teže 15 do 17. Prodalo se je 43 svinj in 2 ovci.

Mariborski trg dne 20. marca 1926. Radi dveh praznikov 19. in 21. marca je bil trg zelo slabo preskrbljen in tudi slabo obiskan. Bilo je namreč samo 38 slaničarjev, ki so pripeljali 94 zaklanih svinj na trg ter so prodajali svinjino v malih kosih po 12.50 do 23, v celih kosih pa po 15 do 20 Din, slanino pa po 18 do 22; predpoldne in popoldne pa po 15 in 17.50 Din kg. Domači mesarji so prodajali meso, kakor tudi mesne izdelke po isti ceni, kakor pretečeni teden. Perutnine je bilo le kakih 300 komadov na trgu. Cene so bile piščancem 20 do 30 dinarjev za par, kokošem 30 do 75, racam goskam in puranom 50 do 100 Din komad, domačim zajcem 10 do 60, Angora-zajcem 75 do 100 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, sadike, cvetlice: Krompir 4.50 do 5 Din mernik (7 in pol kg), oziroma 0.75 do 1.50 Din kg, solata 1 do 2 Din kupček, boljša 8 do 16; glavna solata in zeljna-te glave 3 do 6 Din komad, kisle zelje 2.50 do 3, kisle repa 2, maslo 42 do 46, kuhano 48 do 54 Din kg. To pot je bilo krompirja in zelenjave samo 10, sadja pa

samo pet vozov na trgu. Mleko 3 do 3.50, oljčno olje 28 do 40, bučno olje 26 do 28, smetana 14 do 15 Din liter, čebula 1.50 do 5, česen 10 do 15 Din venec. Jabolka in hruške 6 do 16, med 25, orehi 10, luščeni 35 Din kg, fige 6 do 10 Din venec, limone 0.75 do 1.50, pomaranče 1 do 2.50 Din komad. — V zadnjem času se je pomnožilo število Turkov, ki prodajajo ne le vsak tržni dan, temveč tudi druge dni med in turško pecivo, katero ljudstvo in posebno mladina zelo rada kupuje. Sladike 12 do 18 komad. Cvetlice 1 do 5 Din, v loncih 15 do 50 Din komad. Lončena in lesena roba se je prodajala po 1 do 100 Din komad, brezove metle 1.75 do 5 Din komad, koruzna slama 25 do 32.50 Din vreča. Lesene grablje so se prodajale po 8 Din komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 17. t. m. so kmetje pripeljali 6 vozov sena in 3 voze slame, v soboto 20. t. m. pa 10 vozov sena in 4 vozove otave in 6 voz slame na trg. Cene so bile senu 65 do 90, otavi 75, slami pa 40 do 55 dinarjev za 100 kg.

KOVINSKI TRG SREDI MARCA.

Amerikanci so nenadoma spet začeli jeklene izdelke močno kupovati, v prvi vrsti železnice in petrolejska industrija. Trg surovega železa je pa miren in so šle cene nekoliko dol.

Evropski trg še zmeraj ne kaže nobenih znakov boljšanja; nasprotno, gospodarski horizont se mračí. Kljub Briandovemu uspehu se razvoj v Franciji ne omenjuje optimistično. Tudi na Angleškem ni dosti bolje; najvažnejši dve aktualni vprašanji sta štrajk strojnih delavcev in rešitev premogovnega problema; nadaljni razvoj dogodkov je veliko od tega odvisen. Cene na evropskem eksportnem trgu so ostale bistveno iste kot so bile prej, kažejo pa nalahno tendenco ponehavanja. Železo v palicah 5/6, valjana žica 5/15, surova pločevina 5/11, srednja 6, fina 8 do 9.

Angleži se v dajajo upanju, da bo po rešitvi omenjenih dveh vprašanj položaj na kovinskem trgu ugoden. Vsled lanske produkcijske omejitve je surovega železa zelo malo v zalogah in se to dobro čuti. Trgovina neprestano narača. Eksport pa trpi vsled konkurence kontinentalnih trgov. Cene so nespremenjene: Cleveland št. 1 šilingov 72 pence 6, št. 3 70, št. 4 69. — Francoske tovarne imajo dosti naročil za zunaj, domači konsum je pa zelo oprezen. To opreznost povzroča zlasti negotovost glede bodočih produkcijskih stroškov. Cena surovemu železu je določena s 407.50 franki za tono, cena hematitu pa znaša 535 do 565 frankov. — Belgijska kovinska produkcija je zelo mirna, kupci so oprezní, cene kažejo navzdol. Zadnje so bile tele: železo v palicah 580 do 585 belg. frankov, tračnice 600, surova pločevina 640, srednja 690, fina 865. — Luksemburški trg je nespremenjen, tovarne imajo dosti naročil za več mesecev naprej. Eksportna trgovina je prav zadovoljna, cene nespremenjene. — Nemški domači kovinski trg še zmeraj ni ugoden; dokaz

neugodnega finančnega položaja je bilanca Kruppovih tovarn, ki izkazuje 15 milijonov mark izgube. Domače cene: železo v palicah 125 do 130 mark, valjana žica 135, surova pločevina 140 do 145, srednja 150. Eksportna trgovina je bolj zadovoljiva kot domača in si je v zadnjem času spet opomogla. — Češkoslovaški trg nespremenjen, to se pravi precej neugoden. Posebno neugodno vpliva to, da strojne tovarne nič ne naročujejo, njih položaj je skrajno neugoden, mislijo na omejitve in odpuščanje delavcev. Bodočnost slabo obeta. Domača potreba je večinoma krita, novih naročil zaenkrat ne bo dosti. Tudi inozemski prodajni trg je zanič, tako da je prognoza za Češkoslovaško železno industrijo precej pesimistična. — Poljski železni in jekleni trg trpi na posledicah finančne krize, poljsko gospodarstvo še ni stabilizirano. — Položaj ruskega kovinskega trga pa je še kar naprej naravnost katastrofalen; blaga doma zelo primanjkuje in to je velika ovira pri sanaciji ruskega gospodarstva. Domača industrija potrebe ne more kriti, uvoz je otežkočen po finančnih razmerah.

Zmeraj in zmeraj opažamo, kako se gospodarstvo hitro uniči in kako se le prav počasi spet restavrira. Toliko let je že preteklo po vojski, pa še vedno povsod samo kriza in zastoj.

DOBAVA, PRODAJA.

Prodaje. Dne 7. aprila t. l. se bo vršila v vojašnici kralja Aleksandra I. v Ljubljani ofertalna licitacija glede oddaje v zakup konjskega gnoja za čas od 15. aprila do 31. decembra 1926.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. marca t. l. ponudbe za dobavo 3000 kg oljnato železnega rdečila; do 30. marca t. l. za dobavo 90 komadov »Kuppelstangenlagerhälften« ter za dobavo 20 komadov kolesnih obrobov. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem edelenju te direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 9. aprila t. l. pri intendanturi II. Armijske oblasti v Sarajevu glede dobave pisarniških potrebščin. — Dne 13. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave stekla.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. marca 1926 ponudbe za dobavo kovinskih odlitkov, za dobavo plinske cevi, za dobavo 100 m U-železa ter za dobavo 200 komadov smolnatih bakelj. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem edelenju te direkcije. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 26. marca t. l. pri intendanturi Timočke diviz. oblasti v Zagrebu glede dobave 14.500 kg petroleja, dne 27. marca t. l. pri intendanturi Savske diviz. oblasti v Zagrebu glede dobave mesa za čas od 1. aprila do 1. oktobra t. l. Dne 30. marca t. l. pri direkciji drž. žel. v Sarajevu glede dobave 1320 m pliša.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN, Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenike!

Trgovci! Obrtniki!

Pri trvdki

JOSIP PETELINC LJUBLJANA

bizni razšernega spomenika, ob vodi

dobilo vse potrebščine za življe, krojače,

čevljarje in sedlarje

na veliko in malo

po najnižji dnevni ceni.

Priznano najsolidnejša domača tvrdka

JOS. ROJINA, Ljubljana

Aleksandrova cesta št. 3.

Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in sukna. — Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih obel, raglanov, površnikov, dežnih plaščev, itd. po izredno nizkih cenah

Lasni krojaški atelje!

Točna postrežba! Solidne cene!

Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mesečna odplačila!

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552